

De Cassà de la Selva a la Xampanya, connexió surera

El periodista i escriptor Rafael Nadal recupera des de la ficció la història dels seus besavis, que van aixecar una important indústria surera, en el llibre 'Quan en dèiem xampany'

Dissabte 28.12.2013 06:00 | Autor/s: Montserrat Serra

Vet ací la història d'un jove de Cassà de la Selva que a final del segle XIX la fil.loxera va deixar sense esperances de prosperar. Orfe de pares i únicament amb una germana, a setze anys va decidir d'anar-se'n cap a la zona de la Xampanya, on li havien dit que podria reeixir en el negoci del suro. El suro era la base de l'economia de Cassà abans de la plaga de la fil.loxera, quan gairebé cada casa del poble tenia un petit taller on es tallaven taps.

Francisco Oller se'n va anar de Cassà de la Selva el primer dia de març del 1885 per arribar a Epernay, primer, i després a Reims, a la Xampanya. Aquest jove decidit, que anys després es va casar amb la Joana Viader del mas Viader de Bescanó, en pocs anys es va adaptar a la cultura francesa i hi va reeixir fins a establir una marca pròpia d'elaboració de taps de suro i treballar per a algunes de les empreses xampanyeres de més renom.

El matrimoni Oller-Viader va tenir l'Angèle, després l'Hélène, el petit Louis i finalment la Yvonne. El llibre 'Quan en dèiem xampany' (Columna), del periodista i escriptor Rafael Nadal, besnét de Francisco Oller, relata les peripècies de la família. 'Primer vaig quedar fascinat per la història del besavi, però tot seguit em va impressionar la de les filles, totes tres molt poderoses', comenta Nadal.

'La baba Angèle, a qui vaig conèixer i admirava, tot i tenir un caràcter ple d'arestes, una duresa personal i falta d'estimació (sempre marcava distàncies), per a mi representava el mite d'Europa. Després vaig entrar en contacte amb la Yvonne, un personatge d'aventura. Apareixia amb un Lancia descapotable per la Fosca, era propietària d'una empresa a Reims, de seguida va fer la seva vida sense contemplacions. Recordo que ens enviava llibres als nens. I la més desconeguda per a mi, l'Hélène, que es va enamorar de l'encarregat de la fàbrica Oller de Reims i, com que el besavi no va consentir el casament, ella, en plena guerra, la Primera Guerra Mundial, va marxar a París a trobar-se amb el seu estimat. I van superar la guerra i van acabar muntant una fàbrica de taps a París.'

Per Rafael Nadal, un dels motors del llibre és el fet de relatar la història de quatre generacions d'una mateixa família que viuen i suporten totes les convulsions del segle XX. I que s'aixequen tantes vegades com calgui: 'Van ser uns personatges que van anteposar el negoci als interessos personals, tot i que, alhora, tots van prendre decisions molt fortes per preservar el seu espai personal.'

Un capítol que l'autor destaca és la recreació de la Primera Guerra Mundial a la ciutat de Reims, que va haver de resistir cinc anys de setge alemany. De catorze mil cases que tenia la ciutat abans de la guerra, només en van quedar senceres disset. El llibre també confronta la indústria surera rude i feréstega amb el 'glamour' que envoltava i ha envoltat sempre el món del xampany.

Avui l'empresa de taps de suro de la família Oller de Cassà de la Selva encara perdura, amb una gran vitalitat: ven i exporta milions de taps cada any, i més de 200.000 són personalitzats.

'Quan en dèiem xampany' és la segona novel·la de Rafael Nadal i entronca directament amb la primera, 'Quan érem feliços', també de l'editorial Columna, amb què va guanyar el premi Josep Pla 2012.

Publicat a: Vilaweb

Font del document: <http://www.vilaweb.cat/noticia/4164290/20131228/cassa-selva-xampanya-connexio-surera.html>